

UGDYMO PLĖTOTĖS CENTRAS

MOKYMASIS BENDRADARBIAUJANT
DORINIO UGDYMO PAMOKOSE

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Dorinio ugdymo turinys

- ETIKOS MOKYMAS
- TIKYBOS MOKYMAS

DOKUMENTAI SAKO:

- Mokiniai mokomi suvokimo, jog visi žmonės skirtingi ir gali būti drauge.
- Vaikai mokomi suprasti ne tik teises, bet ir pareigas.
- Išsiugdytų pagarbų požiūrį į tėvynę, šeimą, tradicijas.
- Suvoktų save kaip atsakingą bendruomenės narį, ugdytųsi toleranciją bendruomenėms ir kitoms tautoms.

DOKUMENTAI SAKO...

- Dar daug gražių žodžių galima rasti ir daugiau.
- Kaip sėkmingai tas idėjas perduoti vaikams?
- Kokius metodus naudojame, žodžiams įprasminti?

DORINIS UGDYMAS ĮDOMUS, JEIGU...

- Mokytojas rodo savo pavyzdžiu kiekvieno žodžio prasmę ir turinį.
- Mokytojas geba įkvėpti vaikus ieškoti atsakymų savo pamokose.
- Vaikai patys atrasti pagarbos, atsakomybės, tradicijų sąvokas.
- Vaikai turi galimybes dalintis tarpusavyje savo patirtimi ir supratimu.

MOKYMASIS BENDRADARBIAUJANT (I)

- Tarpusavio santykių kūrimas kūrimas ir tarpusavio priklausomybės jausmas tarp besimokančių vaikų.
- Svarbi asmeninė atsakomybė (kiekvienas vaikas turi atlikti savo konkrečią užduotį).
- Ugdomi bendravimo įgūdžiai (užduotis vaikai pristato savo grupėse, mokosi klausyti vienas kito ir girdėti).
- Galima patiemis stebėti kaip veikia komanda ir kaip pagerinti komandos darbą.

MOKYMASIS BENDRADARBIAUJANT (II)

- Konceptcija paremta nuolatiniu vaikų skirtymu į mažesnes grupes arba poravimu.
- Kiekvienas besimokantis yra atsakingas ne tik už savo pasiekimus, bet ir už kito asmens pasiekimus.
- Darbas mažose grupėse sužadina vaiko susidomėjimą dalyku ir didina kritinį mąstymą.

MB DORINIO UGDYMO PAMOKOSE

- Leidžia vaikams išgirsti kiekvieno asmenines vertybes.
- Sudaro galimybes pamatyti skirtumus tarp šeimų ir pačių vaikų.
- Skatina elgtis etiškai ir iš karto praktiškai pabandyti etikos normų poveikį mažose grupėse.
- Gerokai sumažina galimybes išvengti savo nuostatų išreiškimui, o tuo pačiu yra daugiau galimybių jas aptarti su mokytoju.

MB IR DORINIS UGDYMAS

- Skatina toleranciją kitiems. Tai vyksta diskusijų mažose grupėse metu.
- Augina kritiškumą savo elgesiui grupėje.
- Moko reikšti mintis kitų neužgaunant ir neįžeidžiant.
- Ugdo gebėjimą klausyti kitų grupės narių.
- Susiformuoja gebėjimas diskutuoti, taikiai spręsti konfliktus.
- Stiprina doro elgesio motyvaciją, skatina tinkamus pasirinkimus.

MB GALIMI METODAI

- Mokymasis tarnaujant.
  - Metodas panašus į mokyklose gerai žinomą projektinę veiklą arba savanorišką darbą.
  - Išskirtinis metodo bruožas – vaikai patys ieško susirūpinimą keliančių situacijų ir patys ieško sprendimų.
  - Apima vaikų gebėjimus sutarti, bendrauti, bendradarbiauti ir prisiimti įsipareigojimus.
  - Mokytojas šiuo atveju yra tik moderatorius ir stebėtojas. Esant reikalui pakoreguoja kryptį.

MOKYMASIS TARNAUJANT

- Šis metodas doriniame ugdyme gali padėti vaikams labiau įsitraukti į mokyklos bendruomenės veiklas.
- Metodas sudaro galimybes praeiti visus grupinės raidos etapus.
- Mokymasis tarnaujant sukelia gerų emocijų, nes leidžia pasijausti svarbiu bendruomenės nariu.
- Veiksmas gali vykti ne tik pamokų metu.

MB GALIMI METODAI (II)

• DURSTINYS

- Metodas skirtas greitam susipažinimui su didesnės apimties medžiaga.
- Klasė suskirstoma į tiek dalių, kiek yra medžiagos skyrių. Tarkime jeigu medžiagoje yra 6 dideli skyriai, tai klasė suskirstoma po 6 asmenis. Tai yra “Namų grupė”.
- Kiekvienas “Namų grupės” narys dirba su savo medžiaga (skyriumi) ir vėliau eina į “Ekspertų” grupę, kurioje paruošiamas skyriaus pristatymas.
- “Ekspertai” savo paruoštus darbus pristato “Namų” grupėse visiems.
- Metodas sudaro galimybes kiekvienam vaikui pabūti “mokytoju” ir ekspertu savo namų grupėje.

“PASAULIO KAVINĖ”

- Metodas, kurio metu visi klasės mokiniai ieško atsakymų į mokytojo užduotus klausimus.
- Vaikai sėdi grupėse ir dirba kartu. Rekomenduojama, kad kiekvienas vaikas turėtų grupėje savo vaidmenį.
- Aptariami visi vaikų pastebėjimai ir atsakymai.
- Visa grupė ieško susitarimo, kurios idėjos yra priimtinausios visiems.
  - PASTBA. Mokytojas turi žinoti, kad visos idėjos ir mintys yra geros. Kai kurias, gal būt, galima bus panaudoti kitoje vietoje. Atsirenkamos tos, kurios atitinka pamokos turinį, tikslus ir priimtinos visiems.

MOKYMASIS BENDRADARBIAUJANT IR GRUPINIS DARBAS

- Mokymasis bendradarbiaujant neįmanomas be darbo grupėse. Visi metodai yra kaip nors susiję su darbu grupėse.
- Darbas grupėse susideda iš dviejų pagrindinių komponentų:
  - Grupės veiksmų
  - Grupės raidos etapų

Grupės veiksniai, kuriems mokytojas daro įtaką

- Dydis
- Lytis
- Savijauta
- Patirtis dirbti grupėje
- Žinių lygis
- Santykiai tarp žmonių
- Susidomėjimas (motyvacija)

Grupinės raidos etapai

- Susibūrimas
- Susitarimas
- Konfliktų valdymas
- Darbas (veikla)
- Peržvalga ir įvertinimas

KUO NAUDINGAS MB?

- Ugdo vaikų ir suaugusių asmenų socialinius ir emocinius įgūdžius.
- Tyrimai rodo, kad žymiai pagerėja žinių įsisavinimas.
- Kuria gerus tarpusavio santykius tiek tarp mokinių, tiek tarp mokytojų ir vaikų.
- Auga pasitikėjimas savimi, atsiranda atsakingas sprendimų priėmimas.

» www.casel.org

PABAIGAI

- Dorinio ugdymo pamokose vaikams neužtenka išskirti svarbius dalykus, parodyti kelią.
- Būtent dorinio ugdymo pamokose jie turi pabandyti praktiškai, kaip veikia tos nuostatos, apie kurias kalba mokytojas.
- Doriniam ugdymui svarbu aukščiausios kokybės šiuolaikinės pamokos.
- Dorinis ugdymas turi galimybes įtakoti visus vaiko akademinis pasiekimus.

PRADĖKIME

- Sužinojome
- Tobulėjome
- Pradėkime veikti.
  - PRADEDAME...